“AI maakt hele flauwe grappen, ik verzin ze zelf wel”

De Wereld Is Weer Niet vergaan, zo heet de eindejaarsconference 2026 van Vincent Bijlo. Dat maakt nieuwsgierig, dus, tijd voor een gesprek, nu het nog kan

Door Denise Cashew

“Koffie, of liever matcha,” vraagt Vincent Bijlo als ik in de warme gezellige keuken plaatsneem, van het huis waarin hij met zijn vrouw, zangeres Mariska Reijmerink, woont.“Nee, is geen grap,” zegt hij, als ik lach, “gekregen van een teafluencer die wilde dat ik haar zou liken, maar dat heb ik niet gedaan.”
Ik kies voor koffie. Hij maalt het vers en zet het op de ambachtelijke wijze, hij giet het kokende water op het filter.
“Ik hou van slow. Het ruikt ook zo ongelofelijk lekker, je krijgt een goed humeur van deze geur.”

Waarom heb je voor die titel gekozen, de Wereld Is Weer Niet Vergaan?

“Omdat je dan altijd goed zit. Als hij wel vergaan was, had niemand meer geweten dat ik voor die titel gekozen had.”

Was je bang dat dit jaar het laatste zou zijn?

“De mensheid heeft er, in eendrachtige samenwerking met AI, alle mogelijke moeite voor gedaan dat voor elkaar te krijgen. Ik stond van de zomer in de hittekoepel, die heette vroeger hittegolf, met twee Codes Rood tegelijk, één voor hitte en één voor naderend onweer, nou, toen vond ik het wel behoorlijk apocalyptisch. Dan moet je niet ook nog dat hysterische hitteblog van de NOS gaan lezen, dan heb je echt kans dat je gaat hallucineren en dat je je doodzweet. Kijk, die hitte, dat is één, maar dat je die zo verschrikkelijk gaat hypen, dat maakt het nog heter.
Alles wordt gehyped tegenwoordig, zelfs de zonsverduistering. Maar dat is toch totaal niet bijzonder? Die heb ik elke dag.”

Is dat het centrale thema, dit jaar, dat er zoveel gehyped wordt?

“Nee, dat niet. Al die hypes zijn verzengende steekvlammen die na een paar dagen uitgaan als een nachtkaars. Daar maak ik natuurlijk geen show over.”

Maar waarover dan wel?

“Ja, dat is het probleem. Eigenlijk wil ik het over heel veel dat er dit jaar gebeurd is niet hebben.”

Over wat dan, bijvoorbeeld?

“Nee, dat zeg ik niet, want dan heb ik het erover. Ik heb er zo tabak van, zo genoeg van, van al die halvegaren en debielen die het hele jaar de media bevolken. Het enig wat ze doen is schreeuwen, het hele jaar schreeuwen ze om aandacht. Dat wil ik ze niet geven, want dan gaan al die narcisten bloeien.”

Maar je hebt het in een Eindejaarsshow toch over wat er in dat jaar gebeurd is?

“Ja, maar dat kan ook anders. Ik vertel bijvoorbeeld het verhaal van Narcissus.”

Uit de Griekse mythologie?

“Precies. Ik ben de hele zomer aan het lezen geweest. Ik had een staycation. Ik zat op de veranda met Griekse temperaturen en ik las.”

Ook de Odyssee?

“Nee joh, die had ik allang gelezen, in de vertaling van Imme Dros, raad ik iedereen aan, veel beter dan de film en er zit ook niet van die verschrikkelijk harde muziek bij. Narcissus,” hij gaat er goed voor zitten, legt zijn handen plat op het tafelblad, “Narcissus was een enorm stuk. Iedereen werd, zodra hij/zij/hen hem zag, verliefd op hem. De Grieken dachten nog niet zo in hokjes, dat hele genderspectrum was bij hun vloeibaar. Ook Echo werd verliefd op hem. Ze was een bosnimf die niet ko praten. Godin Hera had haar haar stem afgenomen omdat ze iedereen de hele dag de oren van zijn kop ouwehoerde. Nou ja, ik vertel jou nu niet het hele verhaal, anders geef ik alles al weg. Het eindigt ermee dat Narcissus straalverliefd op zijn eigen spiegelbeeld werd, niet meer at, niet meer dronk, wegkwijnde en stierf. Aphrodite, de godin van de schoonheid, veranderde zijn dode lichaam in een bloem, een narcis.”

Mariska komt de keuken binnen. Vincent veert op.
“Je komt precies op tijd schat. Wil jij even the Daffodils zingen?”
Mariska zingt het beroemde gedicht I Wandered Lonely As A Cloud van William Wordsworth.
“Dat zit in de voorstelling,” zegt ze. “ik heb het zelf op muziek gezet. Vincent begeleidt het op de piano.”

Hoe belangrijk is muziek in deze show?

Mariska: “Heel belangrijk, er zitten zes of zeven liedjes in, in het Engels en in het Nederlands.”

Vincent: “Oh ja, Let Beauty awake doen we ook, dat is een gedicht van Robert Louis Stevenson. Laat schoonheid ontwaken uit mooie dromen. Jaja, dat kunnen we wel gebruiken in dit lelijke jaar. Maar, één ding, er gloort toch hoop, vind je niet? Na Lula in Brazilië, de Servische studentenbeweging en de blauwe golf in de VS. Dat is een teken dat de techniek en het geld van de AI-bro’s nog niet de absolute macht hebben.
Maar die AI, hoe dat met de mens aan de haal is gegaan dit jaar? Ik doe er niks mee, AI maakt hele flauwe grappen, ik verzin ze zelf wel. Maar dat een staatssecretaris de Tweede Kamer een brief schrijft over een AI-fabriek die in Groningen komt te staan en dat die brief dus door AI gemaakt blijkt te zijn, hoe vind je dat? Hele positieve brief was het, ja, ‘AI is echt geweldig, AI heeft de toekomst.’ Het kan levensgevaarlijk zijn, dat hebben we al gezien dit jaar, er was AI ontsnapt uit een systeem en die AI had andere AI gehackt, en daar waren toen nieuwe kleine AI-tjes van gekomen. Terwijl de oplossing zo simpel is, maar daar wil de mensheid niet aan. Haal de stroom van AI en het is weg. Techniek moet altijd in dienst van de mens staan. Techniek, AI in dit geval, is een middel, de mens is het doel. I wandered lonely as a cloud, dat moeten we hebben, en niet I wandered lonely in the cloud.”